

Buitendijkse slibsedimentatie

Slib in het water verminderen in Eems-Dollard

Foto: Eems Dollard 2050

Verhaal van het gebied

In de Eems-Dollard gaat het rivierwater van de Eems in een open verbinding over in de Waddenzee. Het is het laatst overgebleven estuarium in Noord-Nederland. Het gebied heeft een rijke natuur. Tegelijkertijd is dit estuarium de toegangspoort tot belangrijke haven- en industriegebieden. Door de eeuwen heen zijn veel kwelders en slikken ingepolderd. Daardoor kan het slib dat wordt aangevoerd vanuit zee niet meer neerslaan. Dat zorgt voor zeer troebel water. Daardoor is er te weinig licht onder water en dat remt de primaire productie, de motor die voedsel voor het ecosysteem produceert. Door de bedijking en inpolderingen zijn estuariene leefgebieden op de overgangen tussen land en water en zoet en zout verloren gegaan. Veel zeegrasvelden en schelpdierbanken zijn verdwenen. Door de stijging van de zeespiegel kunnen platen en slikken verslibben en verdringen wat het leefgebied verder verkleint.

Buitendijkse slibsedimentatie: wat gaan we doen?

Om het slib in het water te verminderen, wordt in de Dollard een grootschalig proefproject (pilot) opgestart om buitendijks slib in te vangen. Het gaat er daarbij om, om de juiste condities te scheppen waardoor het slib kan sedimenteren. Samen met partners en stakeholders verkennen we diverse technieken om de sedimentatie te bevorderen. De meest veelbelovende wordt uiteindelijk gerealiseerd. Dit project pakt het probleem van troebel water aan, geeft inzicht in de mogelijkheid om slikken met de zeespiegel mee te laten groeien en draagt bij aan kennisontwikkeling. Op basis van de resultaten van deze proef wordt besloten over het opschalen in een volgende fase. In de Groote Polder willen we een andere pilot uitvoeren voor binnendijkse slibsedimentatie.

Programmatische Aanpak Grote Wateren

Schoon en gezond water is van levensbelang voor mensen, dieren en planten. Waterstaatkundige ingrepen maakten Nederland veilig en welvarend. Dijken, dammen en inpolderingen hebben echter ook een keerzijde. De natuurlijke stroming van het water is veranderd en op veel plekken zijn geleidelijke overgangen van land naar water en van zoetwater naar zoutwater verdwenen. Hierdoor missen planten en dieren geschikt leefgebied en zijn hun migratieroutes geblokkeerd. Ook gebruik door bijvoorbeeld recreatie, scheepvaart en visserij, heeft gezorgd voor verstoring van het natuurlijke systeem.

In de Programmatische Aanpak Grote Wateren werken Rijk, regio en maatschappelijke organisaties aan toekomstbestendige grote wateren. Hierbij gaat hoogwaardige natuur samen met een krachtige economie. Buitendijkse slibsedimentatie is één van de projecten.

EEMS20
DOLLARD50

Foto: Eems-Dollard 2050

Wat levert het op?

De pilot geeft inzicht hoe buitendijkse slibsedimentatie kan bijdragen aan de ambitie om vanaf 2022 één miljoen ton slib per jaar aan het watersysteem te onttrekken. Het project verbetert de ecologische waterkwaliteit, met name in het middendeel van de Eems-Dollard, door het verminderen van de troebelheid. Hierdoor neemt de primaire productie toe, versterkt het voedselweb en komen de doelen voor ecologische waterkwaliteit (Kaderrichtlijn Water) en natuur (Natura 2000) binnen bereik. Door slibsedimentatie blijven slikken en kweldergebied behouden, zo groeien we mee met de zeespiegelstijging. Dat draagt weer bij aan de bescherming tegen hoogwater. Het project vindt plaats in een omgeving met veel innovaties, zoals Dubbele Dijk en de Kleirijperij. Hierdoor krijgt het economisch en sociaal kwetsbare gebied een nieuwe uitstraling met nieuwe kansen.

Werk in uitvoering

Eind 2020 wordt de verkenning afgerond en stelt de minister van Infrastructuur en Waterstaat de voorkeursvariant vast en eind 2021 de uitwerking daarvan. Daarna kan de uitvoering beginnen. Het doel is om in 2022 de pilot slibsedimentatie op te leveren. In de jaren daarna zal de pilot worden gemonitord om de effecten in beeld te brengen. Buitendijkse slibsedimentatie Eems-Dollard is een van de projecten uit het Programma Eems-Dollard 2050 van de Provincie Groningen, Rijkswaterstaat, het ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit, Groninger Landschap, Gemeente Delfzijl, Groninger Seaports en Waterschap Hunze & Aa's.

Toekomstbestendig en klimaatrobuust

We streven naar een veilig en welvarend Nederland. Daarom draaien we de grootschalige waterstaatkundige ingrepen van vroeger niet terug. Wel willen we de 'voetafdruk' van waterbeheer, gebruik en waterveiligheid verkleinen. Waar mogelijk kiezen we voor herstel van getij, aanleg van ontbrekend of verloren leefgebied en geleidelijke overgangen tussen land en water, en tussen zoet en zout. Alle projecten worden toekomstbestendig en klimaatrobuust ontworpen: ze houden rekening met zeespiegelstijging, extreme rivierafvoeren, droogte en opwarmend water. Zo kunnen we ervoor zorgen dat planten en dieren ook dan plek kunnen vinden om te leven en zich voort te planten. Dat draagt bij aan het behoud van de biodiversiteit in ons land, ook in de toekomst.